

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, Grosuplje	VARNOSTNI LIST ETERIČNO OLJE LIMETA	Stran: 1 / 7
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 22.10.2012	Datum izdaje: 26.11.2013

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Trgovsko ime pripravka: Eterično olje Limeta

Latinsko ime: *Citrus aurantifolia oil*

CAS št: 8008-26-2 / 90063-52-8 Limeta eterično olje

Številka artikla: S2091G

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Izdelek se uporablja za odišavljanje prostorov, aromaterapijo, odišavljanje kopeli in podobno.

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

FAVN, d.o.o., Adamičeva 51,
SI-1290 Grosuplje,
tel.: 01 43 63 188,
fax: 01 43 63 189
e-pošta: info@favn.si

1.4 TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA NUJNE PRIMERE:

Od 8:00 do 16:00 FAVN, d.o.o. Tel.: 01 43 63 188,

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastrupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112

2. UGOTOVITVE NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI:

2.1.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

Xn, Xn

R10	Vnetljivo
R38	Draži kožo.
R43	Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
R50/53	Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroci dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
R65	Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.

2.1.2 Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Vnetljiva tekočina 3,	H226
Povzročča draženje kože 2.	H315
Preobčutljivost kože 1,	H317
Nevarnost za vodno okolje, akutno 1	H400
Nevarnost za vodno okolje, kronično 1	H410
Nevarnost pri vdihavanju 1	H304

Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje: Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.

Sistem klasifikacije: Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki firm.

2.2 ELEMENTI ETIKETE

Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Piktogrami:	
Opozorilo:	Nevarno
Nevarnost:	H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože. H315 Povzročča draženje kože. H226 Zelo lahko vnetljiva tekočina in hlapi. H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. H400 Zelo strupeno za vodne organizme. H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
Previdnostni stavki:	P210 Hraniti ločeno od vročine/isker/odprtega ognja/vročih površin. – Kajenje prepovedano. P233 Hraniti v tesno zaprti posodi. P242 Uporabiti le orodje, ki ne povzročata isker. P243 Preprečiti statično naelektrenje. P261 Ne vdihavati prahu/dima/plina/meglence/hlapov/razpršila.
Nevarne sestavine:	D-Limonene, Terpinolene, A-terpineol, p-cymene, b-pinene, bisabolene, a-pinene, citral, geraniol
Druge nevarnosti:	Ni

3. SESTAVA IN PODATKI O SESTAVINAH

Eterično olje Limeta

Latinsko ime: *Citrus aurantifolia oil*

CAS št: 8008-26-2 / 90063-52-8 Limeta eterično olje

3.1 ZMESI:

3.1.1 Nevarne sestavine

Kemijsko ime	CAS št.	Konc. (%)	razvrstitev 67/548/EEC ali 1999/45/EC	razvrstitev 1272/2008/EC
D-Limonene	5989-27-5	36-46	Xi, N R38, R10 R50/53	Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Draženje kože 2 - H315 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Vnetljiva tek. 3 - H226 Preobčutljivost kože 1- H317
Terpinolen	586-62-9	5-10	Xn, R65 N, R51/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju1, H304 Nevarnost za vodno okolje, kronično2, H411
Alfa-terpinen	99-86-5	5-10	Xn, R22-65 N, R51/56 R10	Vnetljiva tek 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, kronično 2, H411 Akutna stupenost, oralno 4, H302
beta-Pinen	18172-67-3	1-3	Xn, R65 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Preobčutljivost kože 1, H317
Bisabolene	495-62-5	1-2	Xi, R38, R43	Draženje kože 2 - H315 Preobčutljivost kože 1- H317
alfa-Pinen	7785-26-4	0,5-1,5	Xn, R65 Xi, R43 N, R50/53 R10	Vnetljiva tek. 3, H226 nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, akutno 1, H400 Nevarnost za vodno okolje, kronično1, H410 Preobčutljivost kože 1, H317
Citral	5392-40-5	0-1	Xi, R38 Xi, R43	Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
Geraniol	106-24-1	0-1	Xi;R38 R43	Draženje kože 2 - H315 Draženje oči 2 - H319 Preobčutljivost kože 1- H317 STOT SE 3 - H335

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 OPIS UKREPOV ZA PRVO POMOČ:

Vdihavanje: Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka in zaradi varnosti obiščite zdravnika. V primeru nezavesti poskrbite za položaj in prevoz v stabilnem bočnem položaju.

Stik s kožo: Takoj sperite z vodo in milom ter dobro izplaknite

Stik z očmi: Oči z odprto očesno režo več minut izpirajte pod tekočo vodo.

Zaužitje: Izperite usta z vodo ter se posvetujte z zdravnikom.

4.2 SIMPTOMI IN STRANSKI UČINKI AKUTNI IN ZAPOZNELI:

Niso znani

4.3 NAVEDBA KAKRŠNE KOLI TAKOJŠNJE OSKRBE IN POSEBNEGA ZDRAVLJENJA:

Ni znana

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

PRIMERNA GASILNA SREDSTVA: CO₂, alkoholno obstojna pena, suhi prah, vodni curek.

NEPRIMERNA GASILNA SREDSTVA: voda

POSEBNE NEVARNOSTI PRI GAŠENJU: ni

NASVET ZA GASILCE: gasilna maska in nepropustna obleka.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI: izogibajte se inhalaciji in direktnemu stiku s kožo in očmi.

OKOLJEVARSTVENI UKREPI: Preprečiti odtekanje v kanalizacijo in vodotoke. Če se pojavi izlitje je potrebno takoj javiti oblastem.

POSTOPKI ČIŠČENJA: Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO

ZAŠČITA PREP POŽAROM IN EKSPLOZIJO: Olje je vnetljivo, potrebno je preprečiti neposredni stik s plamenom. Kontaminirane snovi odstranimo z sklada s točko 13.

SKLADIŠČENJE: Skladiščiti v originalni, dobro zaprti embalaži, hladnem in temnem prostoru, stran od virov vžiga in vremenskih vplivov (sonce, visoke temperature).

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO, VARNOST PRI DELU

8.1 PARAMETRI NADZORA

Meje izpostavljanja: Proizvod ne vsebuje bistvenih količin snovi z mejnimi vrednostmi, ki jih je na delovnem mestu treba nadzorovati.

Dodatni napotki: Dodatni napotki: za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni seznamami.

8.2 NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI

8.2.1 Ustrezen tehnični nadzor

Splošna zaščita in higienski ukrepi: Ne hranite v bližini živil, pijač in krmil. Umazana, prepojena oblačila takoj slecite. Roke si umijte pred odmorom in ob koncu dela. Izogniti se stiku s kožo. Izogniti se stiku z očmi in s kožo.

8.2.2 Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

Zaščita dihal: Ni potrebno

Zaščita rok:	Zaščitne rokavice. Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije.
Material za rokavice:	izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite. Barrier 02-100 Čas prodiranja skozi material za rokavice: natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.
Zaščita oči:	Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

AGREGATNO STANJE:	tekočina
IZGLED:	bledo rumena do zelena
VONJ	značilen s svežo noto
VNETIŠČE:	43°C
PARNI TLAK	ni podatka
RELATIVNA GOSTOTA	0,860-0,887 g/cm ³ (20 °C)
REFRAKCIJSKI INDEKS	1,4730- 1,4790 (20 °C)
OPTIČNA ROTACIJA	1,474-1,4827

10. OBSTOJNOS IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST: minimalno 24 mesece ob normalnih pogojih skladiščenja.

REAKTIVNOST: ni reaktivno

NEZDRUŽLJIVOST: Stabilno pri normalnih temperaturah in tlakih.

NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA: niso poznani

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Ni bilo narejenih toksikoloških testov. Zato moramo proizvod smatrati kot snov, ki je zdravju škodljiva, da se izognemo morebitnim nevarnostim za zdravje.

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

OBSTOJNOST IN RAZGRADLJIVOST:	ni podatka
TOKSIČNOST ZA VODNE ORG.:	Zelo strupeno za ribe
TOKSIČNOST ZA PTICE:-ni	
DODATNE INFORMACIJE:	Ne dopustite, da odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo. Nevarnost ogroženosti pitne vode že pri izteku manjših količin v

podtalnico. V vodotokih tudi strupeno za ribe in plankton. Zelo strupeno za vodne organizme.

13. ODSTRANJEVANJE

Izdelek uporabljajte z upoštevanjem dobrih delovnih navad in ga ne izpuščajte v okolje. Odlagajte odpadke v skladu z uradnimi predpisi. Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

Ne uporabiti embalaže za shranjevanje drugih snovi in jo odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.

14. PODATKI O PREVOZU

OZN številka (spodnja na oranžni tablici)

ADR, IMDG, IATA UN 1993

Razredi nevarnosti prevoza

cesta (ADR/RID) Skupina III, klasa 3

Zrak (IATA) Skupina III, klasa 3

Morje (IMDG) Skupina III, klasa 3

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI /PODATKI O PREDPISIH

15.1 PREDPISI/ZAKONODAJA O ZDRAVJU, VARNOSTI IN OKOLJU, SPECIFIČNI ZA SNOV ALI ZMES

/

15.2. OCENA KEMIJSKE VARNOSTI

ni podatka

15.3. UPOŠTEVANI PREDPISI

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))

16. DRUGE INFORMACIJE

16.1 CELOTNO BESEDILO R-STAVKOV, NAVEDENIH V 2. IN 3. ODDELKU

16.2 CELOTNO BESEDILO H-STAVKOV, NAVEDENIH V 2. IN 3. ODDELKU

H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.

H315 Povzroča draženje kože.

H226 Zelo lahko vnetljiva tekočina in hlapi.

H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.

H400 Zelo strupeno za vodne organizme.

H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

P210 Hraniti ločeno od vročine/isker/odprtega ognja/vročih površin. – Kajenje prepovedano.

P233 Hraniti v tesno zaprti posodi.

P242 Uporabiti le orodje, ki ne povzroča isker.

P243 Preprečiti statično naelektrenje.

P261 Ne vdihavati prahu/dima/plina/meglince/hlapov/razpršila.

P264 Po uporabi temeljito umiti roke

P272 Kontaminirana delovna oblačila niso dovoljena zunaj delovnega mesta.

P273 Preprečiti sproščanje v okolje.

P280 Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz.

P301 + P310 PRI ZAUŽITJU: takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.

P302 + P352 PRI STIKU S KOŽO: umiti z veliko mila in vode.

P303 + P361 + P353 PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi): takoj odstraniti/sleči vsa kontaminirana oblačila. Izprati kožo z vodo/prho.

P331 NE izzvati bruhanja.

P332 + P313 Če nastopi draženje kože: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.

P333 + P313 Če nastopi draženje kože ali se pojavi izpuščaj: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.

P362 Sleči kontaminirana oblačila in jih oprati pred ponovno uporabo.

P391 Prestreči razlito tekočino.

P403 + P235 Hraniti na dobro prezračevanem mestu. Hraniti na hladnem.

P405 Hraniti zaklenjeno.

P501 Odstraniti vsebino/posodo v skladu z veljavno zakonodajo.